

CAP

VERMELL

Nº 44

Capdepera-Cala Rajada

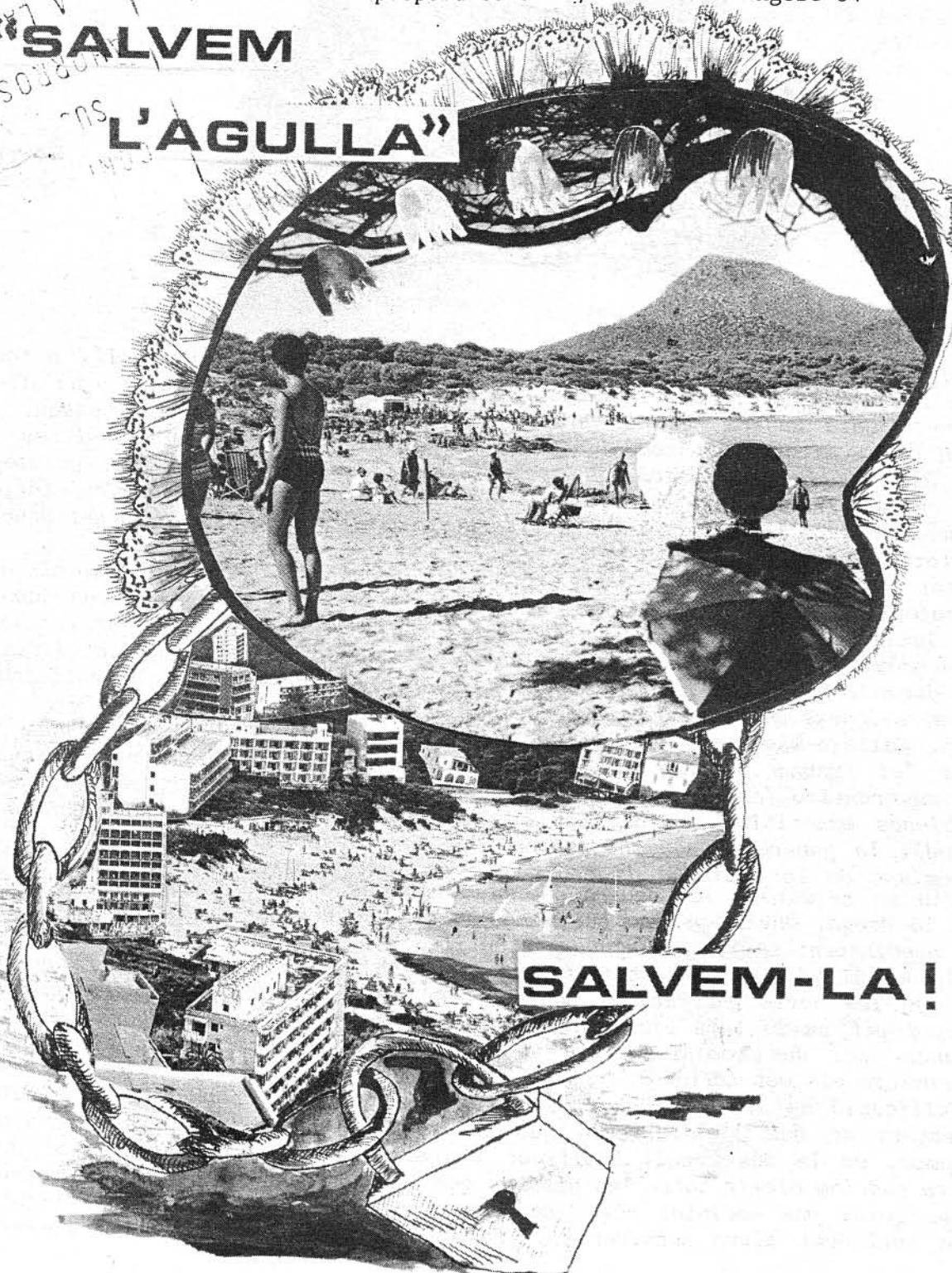
Agost 84

PREMSA
CORONA

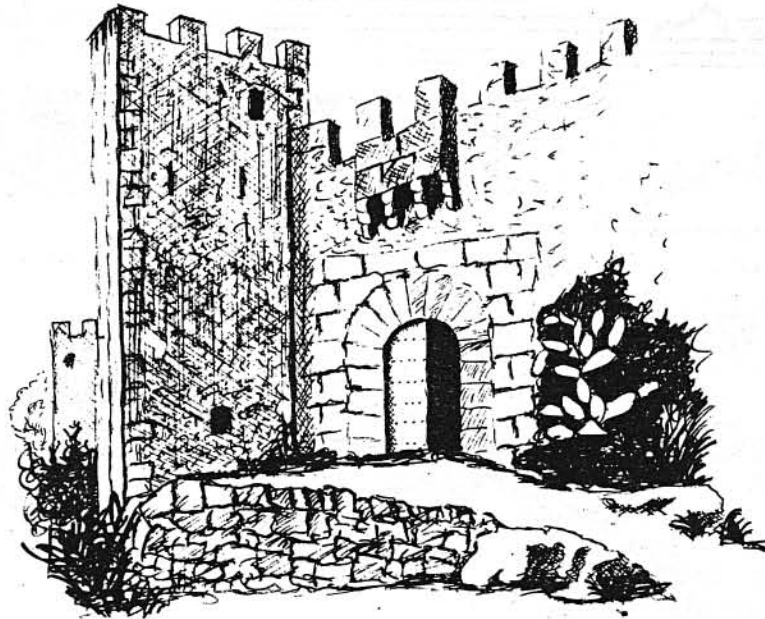
"SALVEM

L'AGULLA"

SALVEM-LA !

portalet

Sempre ens hem mostrat rebecs, des de les pàgines de "Cap Vermell", a tocar el tema de la drogadicció. No per manca de ganes ni perquè creguéssim que no afecta a Capdepera i Cala Rajada -que SI afecta-, sinó perquè l'assumpte ha estat, ja, tan debatut pels mitjans de comunicació, que poc hi podem aportar nosaltres que no s'hagi dit ja. Metges, psicòlegs, psiquiatres, assistents socials, sociòlegs, policies i jutges, hi han dit la seva, amb opinions, moltes vegades, contradictòries. Pocs fenòmens socials han produït tanta literatura com la drogadicció durant aquesta segona meitat de segle.

Amb tot el que s'ha dit i s'ha escrit, si haguéssim de fer-ne una síntesi, podríem convenir en que el drogadicte és un malalt que necessita ajuda, en que les causes de la drogadicció són casi sempre extrínseques (educació, ambient familiar, situació econòmica, frustració social), en que la droga SEMPRE és perjudicial i en que el drogadicte és una font permanent de problemes i una de les causes fonamentals dels alts índexs de delinqüència a que hem arribat.

El Dr. Vallejo-Nágera (Introducción a la Psiquiatria) diu que per a bona part del jovent "el trabajo es una explotación del hombre, sólo tiene sentido cuando apetece y es creativo (en el sentido de autorrealización espiritual, no de adquisición de bienes materiales que dan por supuesto que "tiene" que proporcionárselos la sociedad), la generación de sus padres está irremisiblemente corrompida por las falsas premisas de la sociedad de consumo y es inútil el diálogo con ellos". I a això ho diu en relació a les causes que originen que aquest jovent cerqui el fals refugi de la droga. Obviament, no queda més remei que demanar-se, amb tota sinceritat, fins a quin punt se justifica aquesta actitud. No queda més remei que preguntar-se, amb la mà al pit, quins estímuls i quines il·lusions posa la nostra societat a l'abast de les noves generacions, quines són les alternatives que li queden al jove aglapit per un sistema educatiu demencial, per una situació laboral deficient i desbordada, per uns mecanismes, en definitiva, autoselectius, en els que sols poden sobreviure els més forts.

¿Justificació de la droga? No, mai! Entre altres coses perquè estam absolutament conveçuts de que l'alliberació que es cerca a través d'ella es converteix, amb el temps, en la més cruel, humiliant i insuperable de les esclavituts. Com a alternativa podríem oferir totes les utopies que sabem incumplibles i que es resumeixen en una sola: una societat més justa on la dignitat de la persona estigui per damunt de qualsevol altra consideració. Però mentres caminam cap a la consecució

d'aquest ideal, sempre desitjat i mai assolit, sols una possibilitat ens queda; una possibilitat real i tangible: l'educació. El Dr. Vallejo-Nágera segueix diguent a l'obra esmentada: "La edad a la que están expuestos actualmente a las drogas, los jóvenes, viene a ser la misma a la que hace unos años se iniciaban en el tabaco: en los primeros años del bachillerato; en casi todos los colegios los niños hablan, al menos, del tema desde los once años". ¿No va essent hora de que l'escola es convertesqui en la primera font d'informació, per a pares i alumnes, de l'autèntica realitat de la drogadicció i la toxicomania, i, sobretot, de les mesures preventives que cal adoptar? L'erradicació del problema passa, necessàriament, pel coneixement més profund de les seves causes.

Mentrestant, advocam per una actitud, enfront del drogadicte, que conjugui la fermesa imprescindible amb la comprensió indispensable. El diàleg, l'estímul, l'ajuda sincera, la no marginació... poden esser camins per a recuperar a aquells que, no oblidem, són víctimes d'una societat que tots estam ajudant a crear.

PLAÇA DES SITJAR

RETRÀS Les merescudes vacances que s'han pres a l'impremta durant uns dies d'aquest mes d'Agost, mos obliguen a sortir amb una mica de retràs, com haureu comprovat. Els que pensaven que ja haviem desertat, ja saben que no és així, encara que, qualque vegada, ganes no en faltin.

TENDALS Bé està que les tendes es vulguin protegir del sol, però d'això a tenir suports de ferro a menys de 1'70 mts., hi ha un abisme. Qualcuns, un poc més esburbats que els altres, mos hi pegam carabassotades, adesiara, amb el braverol corresponent. Això se diu posar-mos el "toldo" per capell.

ACCIDENT Na Beatriz Neuilly, de devuit anys, va perdre la vida el passat 23 de juliol, en un llamentable accident, devers So Na Moiana. Anava amb un velomotor i envestí a un autocar. Duia les de perdre. I és que la carretera de Son Servera, pas obligat degut a les obres de la d'Artà, és poc menys que una trampa mortal i el seu estat més propi per a un "rally" que no per al trànsit d'una zona turística.

A BALQUENA Segueixen, com sempre (o més), els robatoris. Dia 7 de juliol, a ca D. Bartomeu Balaguer (metge). Pels mateixos dies, a ca'n Llucià Sirer. Agafaren als lladres d'ambdues accions a Barcelona i es recuperà bona part de lo robat. A ca'n Mique Morey (Edifici Nereidas) el dia 23 de juliol. Els lladres fugien amb un

cotexe també robat i, en la fuga, coincidiren amb l'accident que vos contàvem abans; poc més enllà, devers els creuer de les Coves, un pi acabà amb l'aventura i els lladres foren detinguts. Diuen que els perjudicats encara cerquen joies per les finques veïnades. Seguim: dia 1 d'agost a Ca'n Muntaner (Plaça de l'Orient), amb un botí d'algunes cintes de vídeo, dos televisors i una petita quantitat de doblers. ¿En voleu més? Continuarem el mes que ve.

ACAMPADA Devers 110 varen esser, entre nins i monitors, els participants de l'acampada que s'organitzà, com cada any, pel mes de juliol. El lloc escollit fou Son Real (entre Son Serra de Marina i Ca'n Picafort) i els dies, del 21 al 29. Casi tots tornaren bons i sans, i amb ganes de repetir. Sols en Tomeu Català va venir amb un peu a la funerala, però ja està benet.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

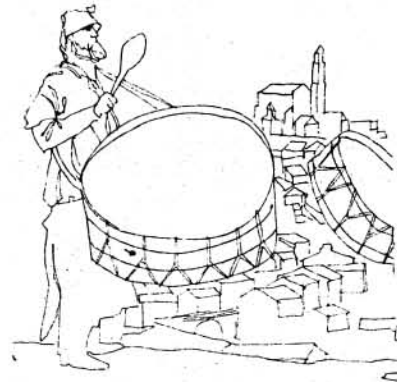
CULTURA El passat mes de juliol, ja no recordam quin dia, mos trobàrem a La Sala una mala catefa de gent, també els de "Cap Vermell", convocats pel nou regidor de cultura, Antoni Bonet. Des de la Tercera Edat fins als ràdio-aficionats, passant pel ball de bot o el futbol, no sabem si som tots els que hi érem, però hi erem tots els qui som. O una cosa així. Amb en Toni Bonet presidiren l'esdeveniment en Marce López i en Jaume Bonnin. No mos atreviríem a dir que la gent sortís molt aclarida del motiu de la reunió. Lo més significatiu va esser l'explicació del pressupost del departament de Cultura, Festes, Esport i Acció Social; denou milions de pessetes, aproximadament, que cobreixen des de l'actuació de N'Esteso (per posar un exemple), fins a la pintura de les persianes de l'escola o la seguretat social dels homes de la brigada municipal quan pengen paperins. La declaració d'intencions (frases fetes a part) mos sonà ambigua i contemporitzadora. Caldria recordar als responsables municipals que, per dir una cosa, la normalització lingüística no consisteix en redactar els programes de festes en castellà i mallorquí. I com aquesta, moltes... Sols quan l'Ajuntament es deixi d'accions de bona voluntat i comenci a donar llum en lloc de fum, podrem començar a creure que aquest poble està despertant del seu somni permanent.

COMERCIANTS L'Associació de Comerciants, i aquesta és una notícia que mos passà per alt el mes anterior, va elegir nou president per a substituir a en Pere Flaquer "de Sa Costa", que havia presentat la dimissió. El nou és en Domingo Bonnin que, per variar, també va de pell, en el sentit literal de la paraula.

ESCOPETES Als obstacles habituals que hom es veu obligat a salvar si decideix d'anar a la platja ("tumbones", para-sols, "velomars", taules de "surfing", lanxes i altres embarcacions...), enguany s'hi ha afegit un nou perill: el que constitueixen alguns aficionats a la caça submarina que, excessivament acostats a la vorera, et poden confondre amb un pop i fitorar-te de mala manera. Platja? No, gràcies!

CURSET I com cada any, també, la Fundació March ha organitzat, del 12 al 19 de juliol, el seu Curset d'Animació per a nins de 10 a 14 anys. Com que en altres ocasions ja hem manifestat la nostra opinió al respecte, no val la pena insistir.

BANDA La música pot esser un bàlsam per a l'esperit, però, no ho oblidem, també pot resultar un suplici. Al manco, això és lo que opinen alguns veïnats de la Casa de Cultura, on la Banda de Música assaja amb les finestres de pinte en ample, per allò de la calor. Si, endemés, consideram que aquestes proves tenen lloc de vetllada, no és estrany que hi hagi queixes. El problema és trobar un altre lloc més adequat.

L'AGULLA ...sempre L'Agulla! Diversos grups, amb els ecologistes davant, estan dugent a terme una recollida de firmes (amb molt d'èxit) en favor de la preservació de la zona. Això, enmig d'una campanya de conscienciació, en la que no hi manquen uns "posters" força atractius en distints idiomes. Per la seva part, el Grup Nacionalista del Parlament de les Illes Balears, ha presentat una proposició de llei en el mateix sentit. Desitjam que la cosa no quedi, com sempre, en quelcom purament testimonial i que els qui poden decidir es mostrin d'una vegada sensibles a les demandes populars. Donar més voltes al tema són ganes d'embrutat paper, sobretot si, com ja s'ha vengut demostrant, la postura de "Cap Vermell" està tan clara. Com diuen els cartells, salvem Cala Agulla!

EXPOSICIONS Són moltes les mostres pictòriques que al llarg de l'estiu tenen lloc en el nostre poble. Si no en solem parlar és degut a que la nostra periodicitat mensual impossibilita una informació puntual d'aquests esdeveniments, així com a la manca d'informació per part de les distintes galeries. El que sí mos ve a veure, cada vegada que és per aquí, és en Gustavo, el pintor mallorquí fincat a Alemanya. Enguany tampoc ha fallat i mos ha contat alguns dels projectes que té, que són molts i bons: Suïssa, Alemanya, Israel, Estats Units...

FESTES No podem contar, fil per randa, tot el devesall de festes que hem tengut des de mitjan juliol ençà. Necessitariem tota la revista just per això. Destacarem sols lo que mos ha semblat més significatiu i destacable. El Carme: Passacarrers, Processó, Toni Morlà. Canyamel: El fet mateix de les festes, per aquella zona un tant oblidada. Sant Roc: Joan Baptista Humet. Sant Bartomeu: Coincideix el començament de les festes amb el muntatge de la revista i poc podem contar; sols esperar que l'aigua no torni fer amlbé les carreres de cavalls ni el reste del programa. Per altre costat, ja sabeu allò de que "més val una festa que dos diumenges".

AIGUA No ho tenen molt clar, a això de l'aigua, els veïnats del Carrer Roses. Ells ja en tenien d'aigua i, ara, han de tornar a pagar una nova "acometida" a la mateixa empresa, la qual pareix que no en vol sobre res de l'antiga instal·lació. Vaja, vaja!

PROPAGANDA ¿Imaginu lo que podria esser Cala Rajada si tots els establiments comercials emprassin els mateixos sistemes de

publicitat que utilitzen les discoteques? Noltros sí que ho imaginam: un merder!

MONGES Una mica de talabastaix sí que hi ha hagut pels convents de franciscanes de Capdepera i Cala Rajada. Se'n han anat Sor Piedad, Sor Joana, Sor Benedicta i Sor Isabel, las dues darreres infermeres. Han vengut Sor Joana Mateu, infermera, Sor Francisca Rosselló i Sor Margalida Bauçà. Com es pot deduir, Sor Joana Mateu haurà d'atendre als malalts dels dos nuclis de població. I els que no hi entenem massa, sempre mos quedam una mica astorats davant aquests canvis massius, estil equip de basquet, i no podem menys que demanar-mos si tot això és realment necessari. Ho deu esser.

BONY Darrerament havia tornat sortir el bony habitual entre Banca March i CC.OO., i el de que ja mos n'haviem ocupat altres vegades, fins al punt que ja mos pensàvem que devia esser un mal dolent. L'operació de cirugia que s'està dugent a terme pels carrers del poble podria acabar amb el suplici. Veurem.

HEM FET AQUEST NÚMERO :

Joan Nebot
Mari-Germa Melis
Joana Colom
Jaume Fuster
Biel Pérez
Mª Antònia Nadal
Maria Vives
Pep Terrassa
Ani Muñoz
Joan M. Rosa
Gregori Mateu

LLucià Sirer
Coloma Mayol
Manuel López
Toni Riutort

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
AGOST 1984
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit Legal: P.M. 497/80
Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

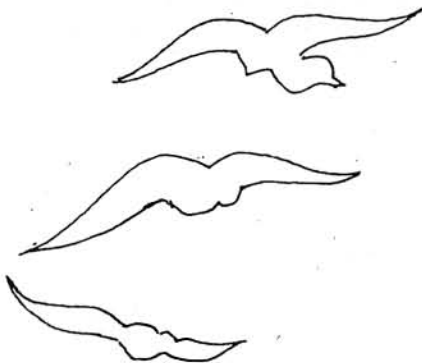
per què ?

PER QUÈ el nostre Ajuntament no comença a platejar-se seriosament el problema dels aparcaments?

PER QUÈ a la Plaça dels Pins, segueix convidant a la confusió un rètol de l'Oficina de Turisme?

PER QUÈ insistim, tenim la impressió de que no hi ha el més mínim interès en aprovar les Normes Subsidiàries?

PER QUÈ si, la majoria de dies, sols feien comptes encendre catorze faroles, n'instal·laren quarantadues?

DURANT EL MES DE JULIOL...

Han nascut:

Manuel Carrasco Vicens
de Manuel i Antònia.
Victor Manuel Herrera Rosa
de Victor Manuel i Antònia.
Sonia Infante Sánchez
d'Alberto i Mª Petra.
Mª Cristina Corraliza Nieto
de Dionisio i Mª Ramona.

S'han casat:

Joan Moll Salas
amb Antònia Flores Moreno.
Domingo Vidal Avellaneda
amb Catalina Gomila Puigròs.

Han mort:

Marià Orts Celdrán
Antoni Massanet Massanet
Sebastià Sureda Femenies
Sebastiana Frau Perelló
Beatriz Neuilly
Dolores Morales Gil
Francisca Fuster Sancho
Mateu Bauzà Orpi
Llorenç Massanet Sancho

dèclimes afuades

Des Pastor de Son Perdiu

Com vereu, es mes passat
no vos vaig poder dir res.
Si voleu sebre com és
ho diré ben aviat.
Tornava tot confiat
de pesturar es bestiar,
però just en arribar
a la vila, amb sa somera,
vaig dir: "Això no és Capdepera!
A on he anat a parar?"

.....

Després d'aquella sorpresa
de muntanyes i canals,
de síquies tapant portals,
d'aquella polsada espessa,
vaig pensar: "Vaja endemesa!
Mos tenen es poble alçat!"
Vegent que era un disbarat
intentar arribar a ma casa,
abans de caure a una rasa
me'n vaig tornar malanat.

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

EXTRACTOS DE ACUERDOS DEL AYUNTAMIENTO PLENO

SESION EXTRAORDINARIA 31.05.84:

A petición de un grupo de concejales se celebra la sesión para estudiar una Moción presentada relativa a las Normas Subsidiarias y su calendario para la aprobación, aprobándose un posible calendario de reuniones.

SESION EXTRAORDINARIA 06.06.84:

Se aprueban las subvenciones, alquileres y sueldos con cargo al presupuesto ordinario y devolución de fianzas de varios contratos finalizados.

Asimismo, son aprobados los presupuestos ordinario y de inversiones para el presente ejercicio.

SESION ORDINARIA 07.06.84:

Se aprueban las concesiones temporales para las playas de Canyamel, Font de Sa Cala y Cala Gat.

En relación a un escrito del Ayuntamiento de Artà, se acuerda desistir del contencioso interpuesto contra dicho Ayuntamiento en relación con el vertido de aguas al Torrente de Canyamel, para buscar, conjuntamente, una solución positiva al problema de depuración de aguas residuales.

Se aprueba una propuesta de Aguas Capdepera relativa al cambio de la obra de depósito por acometidas, en el proyecto de saneamiento y abastecimiento de Capdepera.

Finalmente, se da cuenta del presupuesto aprobado por el Patronato del Castillo, siendo aprobado por el Ayuntamiento.

SESION EXTRAORDINARIA 23.06.84:

Tras estudio de la problemática presentada por el solar sito en calle Gómez Ulla y Ciutat, con el consiguiente cierre de la calle Gómez Ulla al tráfico, se acuerda se emitan informes por los técnicos competentes para poder llegar a una solución por parte del Ayuntamiento.

SESION EXTRAORDINARIA 28.06.84:

Emitidos los informes solicitados en la sesión anterior, relativos al

solar sito en las calles Gómez Ulla y Ciutat, se acuerda la ejecución subsidiaria de las obras necesarias, bajo dirección del técnico competente y de conformidad con los planos presentados, para la reapertura de la carretera.

SESION ORDINARIA 05.07.84:

A petición de parte interesada, se aprueba la revisión de las tarifas de agua potable de Cala Ratjada.

Se aprueba el presupuesto presentado por Aguas Capdepera relativo al coste de las acometidas domiciliarias de agua en Capdepera.

Se aprueba una solicitud de Aguas Capdepera para la explotación del pozo Na Vellela.

Terminadas las obras del bar de la Playa de Son Moll, se aprueba solicitar de la Jefatura de Costas el reconocimiento de las mismas.

Se aprueba solicitar de la Comunidad Autónoma de Baleares una subvención para el proyecto y ejecución de una depuradora para Capdepera, Cala Ratjada y Canyamel.

Tras la dimisión del Concejal-Presidente de la Comisión de Cultura, como presidente de dicha comisión, se da cuenta al Pleno y se nombra nuevo presidente.

Se da cuenta de la dimisión del Concejil-Delegado de Transportes como responsable de esta concejalía.

Se informa sobre la implantación de un servicio de viajeros entre Cala Ratjada y Cala Agulla, como prolongación de la línea de Artà a Cala Ratjada.

SESION EXTRAORDINARIA 13.07.84:

Se acuerda nombrar procuradores en Madrid para representar los intereses municipales en la apelación, ante el Tribunal Supremo, en el recurso sobre la saca de arena en Son Jaumell.

Se aprueba el Pliego de condiciones para las obras del Cementerio y asfaltado del Camino de Son Jaumell.

Se informa favorablemente la denominación de los Grupos Escolares de Capdepera y Cala Ratjada, "S'Alzinar" y "S'Auba", respectivamente.

A PERE PUJOL

I a mi que m'és si se creuen que han estat bons batles, bons escultors o bons arquitectes! Allò que més m'interessa és ser bona persona...

A totes les bones persones.

Pere Pujol.

Això és, Estel, la dedicatòria que fa En Pere en el catàleg de la seva exposició. I em pareix molt assenyada.

Esser bona persona és l'únic que ens queda després de despullar-nos de tots els adjectius.

Fa temps que el conec, Estel, a En Pere, i ell sí que ho és bona persona. Com n'hi ha poques. I ho pregon a la seva obra.

Una recerca constant de la senzillesa.

I de la sobrietat.

Hi batega l'escalfor de la inquietud. La simplicitat hi traspua tendresa.

Commou.

I admira la seva fecunditat.

Cada matí surt el sol. I ell sembla descobrir-lo cada dia per primera vegada. Partint de la terra, amb la seva terra i amb la seva gent, basteix un món de somnis i quimeres.

Com una dansa. Una dansa real i quotiniana, però tamissada pel garbell d'una imaginació prodigiosa.

Garbella, garbellet.
Garbella sense minva.

Formes i volums en miracle d'equilibri i harmonia. Suggestors d'espiritual balquena.

Fecund com l'ample mar. Com la terra assaonada.

Somador com bon mediterrani, En Pere, de cada pilot de fang en fa una aventura. De cada gra d'argila un estel. De cada pedra una singladura cap a l'humilitat.

Al corralet païral, amb apassionament tardaner, pasta realitat i fantasia. Feny els seus deliris sobre el fenyedor de la sensatesa.

Curós i primfilat, amb tota la parsimònia d'un rite remot, delerós com un déu creador, cobejant una afany, amb la demència assenyada d'una necessitat creadora, agafa el fang.

El palpa. L'agombola entre les mans, amb tendresa. L'acarona, amament, bategant d'esperança.

Al popís dels dits s'agorbellen tots els sentits. Una barretja de percepcions encontrades. Amor i pecat. Castedat i luxúria.

El tacte del fang té quelcom d'eroticisme. Percepció de carn tova, de cos calent. I d'epidermis tendra, esponjosa, suau...

Que exalta i apassiona. Captiva i enamora.

I l'embruix. L'embruix de la creació. De la forma i el volum. De quelcom tridimensional per a l'abraçada.

Assedagament d'amanyacs i moixonies

I un desig. Sensual. De possessió.

I amb la dolcesa de l'enamorat novell, sensible i tímid, comença el tocateig.

Sínsinua la forma. Abstracta encara, però suggeridora d'un moviment. L'animació de les seves figures, mai estàtiques. Suspenses, a vegades, dins un pas de ball. Volàtils, però plenes de vitalitat i de vigor. I de gràcia.

Fecundes són les singladures d'En Pere dins el món fantàstic de les rondalles.

Ogres i gegants cobren un batec de vida. I juguen a les tres pedretes amb l'alicorn i el monstre dels set caps. En Bernadet allibera a la princesa del castell embruixat. I el drac, escopidor de flamarades, cueja rabiüt.

Tot un món fascinant, d'inspiració febrosa.

Com ardent és, també, l'observança cap al poble, cap al seu poble. Cap a la gent, cap a la seva gent que l'inspira i de la que xucla la raó d'esser artista.

D'esser escultor.

D'esser bona persona.

Per a sentir-ne el goig d'esser batec de tants de cors. I ressò de tants de crits. Mirall de tanta imatge. Encís de tanta fada.

Sí, Estel, així és En Pere.

Així el veig jo.

Callat. Introvertit. Filant somnis sense minva. Entotsolat permanentment amb el seu món interior.

Un món en constant ebullició. Inquiet. Com un cup ple de most. Un

cup on fermenta lo real i lo quimèric. Lo excepcional i lo quotidià.

Idees per a noves concepcions.

Per a coure'l buida el fang, però l'umpl de sentiments per a fer-ne poesia.

Sense paraules.

Amb cos.

Per a mirar. Per a tocar.

Per a la contemplació.

Per a l'embadaliment.

Per a l'èxtasi.

Això és l'obra d'En Pere.

Senzillament poesia.

De la que cala el cor.

Poesia de bona persona.

JOAN RAI
Juliol'84.

Per la pau, ara

L'ESTIU

L'estiu té un caire agradós i reparador de vacances, de banys a la platja, de descans delitós, de vetlades a la fresca, de soleiades ofegadores, d'estar sense presses amb els altres, de realitzacions de recerca i felicitat, d'esplets de figues i albercocs, d'esgotadores collites d'ametles, d'anades i vingudes de fora vila, d'aigua glaçada o de gelats ben gustosos.

S'han acabat les escoles i podrem anar a omplir els nostres ulls de la blavor lluminosa de la nostra mar; fent un parèntesi a la nostra feina cercarem la serenor del camp on no hi arriben les notícies angoixoses dels diaris ni el so molest del telèfon; a la matinada no sonarà, puntual, el despertador i el primer concert que escoltaran les nostres orelles serà el dels ocells que canten, afinats i sense vessa, la simfonia de l'alegria.

A qualsevol indret, a un poblet encimbellat dalt la serra, a una caseta ajupida vora la platja, a una tenda de campanya posada a l'ombra d'un pinar, a la mateixa casa nostra, tendrem l'avinentesa de viure uns profitosos dies de descans, de fruit d'unes hores tranquil·les, de llegir aquells llibres que durant l'any no han merescut la

nostra atenció, d'escoltar aquella música que pot serenar el nostre esperit, de veure aquella pel·lícula de la que tant havíem sentit parlar, de practicar aquell esport que tant ens agrada...

L'estiu no pot ésser jamai un temps inútil, avorrit, de no saber que fer, de frustració, de consum sense mesura, de gastos extremosos. No fer res en especial ha de significar fer-ho tot en profit de nosaltres mateixos. Es meravellós poder pensar sense presses ni renous, estar un poquet més prop de Déu, sentir la companyia sempre vitalitzadora dels nostres familiars, mirar un cel màgicament estrellat, conversar amb un amic o, senzillament, seure a la fresca deixant que el nostre cos i el nostre esperit s'amarin de salut.

També l'estiu és temps de créixer interiorment, recuperant forces, enriquint la nostra cultura, coneguent noves persones, curant la nostra sensibilitat, retrobant la joia de viure. Ha de ser un temps especial que deixi en els nostres cors el regust d'allò que és bo, alegre, profitós, reparador, estimulant.

Gregori Mateu Estarellles

- Una agència de notícies... Això no és un diari... Perdona la nostra ignorància, però que és això d'una agència de notícies? Com funciona?

- Jo vos puc parlar de Reuters, que és la que conec i per la que treball. Reuters té la seu central a Londres, però és internacional ja que té centres bàsics a Nova York, Buenos Aires, Hong Kong i Nairobi. Això implica un sistema de feina molt sofisticat, on s'utilitzen els sistemes de comunicacions més moderns. D'aquesta manera, la notícia que es produeix a un lloc determinat s'envia a tot el món, o a un sol continent, o a un país concret, segons com afecti aquesta notícia. Llavonces, segons el seu destí, les notícies són traduïdes automàticament al francès, espanyol, àrab, alemany, etc.

- I qui és que passa aquestes notícies? Qui és el responsable de cada una d'elles?

- Els responsables som els redactors de cada zona específica. Per exemple, jo som redactor per a les notícies d'Amèrica Central. Llavonces, aquestes notícies són controlades pel centre bàsic corresponent (en el nostre cas és el de Buenos Aires). I no tant perquè no es fiin de tu com perquè no et pugui pegar una brusca i li puguis amollar que ha esclatat la Tercera Guerra Mundial, sense ésser vera, com ja ha succeït qualque vegada.

- Molt bé, ja te tenim de redactor per a les notícies d'Amèrica Central. Què te suposa això?

- Això me suposa haver de viure a Mèxic, i la responsabilitat, com comentava abans, de la redacció de les notícies de la zona i que me passen els distints corresponents que hi tenim distribuïts. Es tracta, naturalment, de fer-ho d'una manera objectiva, contrastada, verificable, ràpida... Per exemple, a través de Radio Venceremos mos arriben moltes notícies, ara bé, això no basta sinó que es tracta de sebre que diu el govern, i viceversa. Sobretot enmig d'una situació bèl·lica, on es fa difícil sebre qui diu la veritat. Així mateix és convenient, sempre que pugui ésser, citar la font d'informació, evitant així que la gent pensi que es tracta de simples especulacions nostres. Tot això en el mínim espai de temps possible, intentant anticipar-se a la competència.

- I per a conseguir aquests objectius, com ho feis?

- En primer lloc, estant de guàrdia les vint-

Fer una entrevista pot resultar de lo més arrossós, sobretot per als qui no dominam l'art. Si, endemés, es tracta d'entrevistar a un periodista, la cosa ja pot ésser dramàtica. Això era, al manco, el que pensàvem quan anàvem a parlar amb DAVID CEMLYN-JONES, redactor de l'agència Reuters per a les notícies d'Amèrica Central. En David ha passat uns dies de vacances a Cala Rajada, i el mos ha presentat el seu germà Morris (i qui no coneix a Morris, el popular Morris de "Serpens Pub"?), resultant ésser una persona agradabilíssima, amb la que el conversar resulta de lo més gratificant. Barba grisa, edat indefinible, una mirada viva, ens semblà l'autèntic prototipus del periodista. Per bé que la nostra idea del periodista pugui ésser un xic romàntica i idealitzada.

i-quatre hores del dia. Mai saps quan i a on es produirà la notícia. Has d'estar sempre localitzable, nit i dia, i sempre a punt de partida si els fets així ho reclamen. Has de conèixer els corresponents, la gent amb la que fas feina, que ha d'ésser de la teva absoluta confiança. S'han de tenir persones de contacte a tots els nivells, gent que et pugui informar en un moment determinat. I, principalment, crec que s'ha de tenir un coneixement profund de la zona on treballas, així com un cert grau d'intuïció per a anticipar-te als aconteixements, en la mesura de lo possible.

Parlant d'intuïció, permet que intuïquem que la teva vida resulta de lo més irregular...

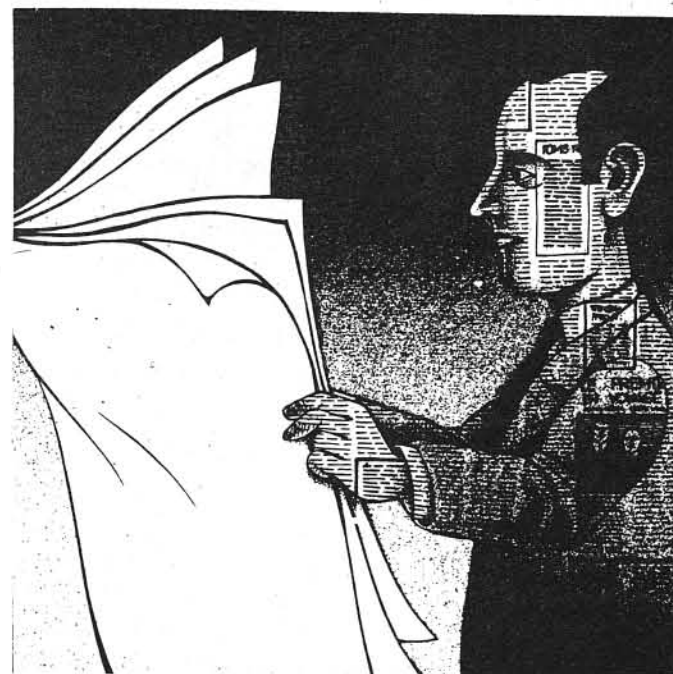
- Efectivament, no es pot dir que la gent de la meva professió duguem una existència "normal".

- Estàs casat, David? Com ho pren la família?

- Sí, estic casat, amb una espanyola, per cert, basca per ésser més concrets. I com que també és periodista, encara que ara no exerceix, ella entén de que va la cosa. És molt important que la dona compartesqui les teves inquietuds i les teves curolles, i, així i tot, no resulta fàcil, sobretot pels al·lots. Si te traslladen, els problemes s'agreugen, perquè t'has d'adaptar a un nou estil de vida, a nous costums i, algunes vegades, a un nou idioma...

- ¿Els vostres clients qui són? ¿Serviu exclusivament a la premsa?

- No, no... Una agència serveix als distints medis de comunicació, sigui premsa, radio, televisió... És clar que les grans cadenes televisives o els grans periòdics, tenen els seus propis corresponents arreu del món i, en conseqüència, els millors clients que tenim són els petits periòdics. Així i tot, els més poderosos també solen estar abonats als nostres serveis per

tal de poder contrastar la informació dels seus corresponents o per tal de prevenir-se d'algun possible descuit dels seus homes. També tenim abonats a serveis específics, com pot ésser la informació econòmica, en la qual Reuters és molt important, i ara sobretot, amb la crisi de l'endeutament de Sud-Amèrica.

- I, a part de Mèxic, on més has estat desenvolupant la teva tasca?

- He estat tres anys a Argentina, he estat a Brasil, a Portuga, cinc anys a Madrid...

- Amb lo qual poden dir que ets un especialista en temes llatinoamericans.

- Sí, més o manco...

- I des de la teva perspectiva de profund coneixedor del tema, com veus

tu la situació d'aquells païssos?

- La meua és una resposta subjectiva, però he de dir amb tota sinceritat que els problemes d'Amèrica Llatina són tan greus que tenen una difícil solució. Amb molts de cassos la situació és depriment, per la injustícia social que impera, pel barbarisme regnant...

- I la situació de la premsa d'aquests païssos, també l'espanyola, com la veus? A vegades tenim la impressió que hi ha un cert sensacionalisme, un cert "amarillisme"...

- No, no... per tot arreu hi ha bona i mala premsa, i la d'aquests païssos, en general és bastant bona. A Argentina i Brasil hi ha diaris de gran qualitat, com a Espanya mateix. I aquests diaris no poden quedar en entredit per la labor menys conscient d'uns pocs. Jo vos puc dir que me va impressionar l'objectivitat de la premsa argentina durant la "Guerra de las Malvinas". Inclús quan les autoritats militars d'aquella nació varen fer tancar el diari en anglès "Buenos Aires Herald", els altres periòdics iniciaren una campanya de protesta fins que conseguiren la reobertura. Amb tot això vull dir que no es pot jutjar a tota la premsa per uns pocs cassos de diaris sensacionalistes.

- És tan arriscada com diuen la vostra tasca?

- Supòs que depèn de la zona en que et toqui fer feina. Jo sempre dic a la nostra gent que vagi alerta, que la vida és més important que la més important de les notícies. Jo he estat a Nicaragua en temps de Somoza, a Xile m'he trobat enmig de disturbis violentíssims, he estat a Argentina durant la "Guerra de las Malvinas", i són, aquestes, situacions molt desagradables i, efectivament, perilloses.

- No el molestem més, Sr. Cemlyn-Jones. Que l'estada a Mallorca li resulti molt grata!

- Ah, sí, m'agrada molt venir a Mallorca. No debades, quan era més jovenet, hi vaig viure cinc anys. Concretament, en El Calvari, a Pollença. Per cert, vaig tenir de professor de llengua a Miquel Bota-Totxo, el magnífic poeta... Si fins i tot ja parlava el mallorquí!

Aquesta és l'anècdota entranyablement mallorquina que posa punt a l'entrevista. Entrevista que podríem haver perllongat fins a l'infinit... David Cemlyn-Jones és un interlocutor guinebé perfecte, i té tantes coses per contar!

NOTES HISTORIHQUES DEL CASTELL, O "IN MEMORIAM"

El dia 19 de juny morí el meu bon amic Josep Quint Zaforteza, don Pep, un dels darrers propietaris particulars dels Castell, edifici sobre el qual tenc preparada una monografia històrica que sols espera una subvenció per dur-la a estampar.

Descendent del noble Guillem Valentí, senyor feudal de Felanitx en el segle XIV, vàrem tenir freqüents contactes per aquesta doble condició d'ell, i conec bé la seva preocupació i estimació per les venerables pedres de la Fortalesa.

Servesca aquest article, transcripció d'uns documents que m'obsequià l'ex-jutge de pau de Capdepera, Antoni Garcies Flaquer, que va esser qui me presentà a don Pep i a n'Antoni Adrover Pastor "d'Es Recreo" altre vell amic gabellí amb el qual vaig parlar diverses vegades sobre la Torre Cega (1) i que, a la vegada, me presentà el fotògraf Amadeu de Cala Pedruscada (per si ell tenia qualche fotografia de la dita Torre), d'homenatge i record a totes aquestes persones.

El primer paper no du data, però se desprèn pels altres dos que és de 1 any 1741, quan s'anava introduint "mañosamente" el castellà en nostre Regne. Diu així:

"YGLESLIA DE CAP DE PERA

Reparos que se ofrecen a su Manifiesto presentado en el Juzgado de Amortizaciones.

1º Que no cita ni presenta privilegio que devia haver impetrado para la erección de la Yglesia, respecto de ser territorio en alodio de Su Magestad por haver sido castillo.

2º Que no consta de la Amortizacion y su pago del territorio de la Yglesia de Cap de pera, que se erigio el año 1577 como consta de la relación presentada por el vicario.

3º Que no dice en que alodio están las hipotecas y censos que contiene.

4º Que habiendo ofrecido varios vecinos del lugar de Cap de pera diferentes censos al tiempo de la erección de la Yglesia, que fue el año 1577, permanecen la mayor parte de ellos, y de los sufragios mandados fundar posteriormente, cuyas limosnas importan 73 libras, 11 sueldos y 6 dineros, expresa cobrarse solo 13 libras y haverse perdido 60 libras, 11 sueldos y 3 dineros (sic), lo que parece impracticable en tan corto tiempo sobre lo que deberá dar razón el vicario, cuyo reparo se hace mayor quando no parece percibir mas que treinta y nueve libras de censo, lo que no basta para la congrua manutención.

5º Que no dice porque sufragios son los censos que cobra, ni da razón del tiempo de su creación, pues solo se refiere al catastro de la villa y a confesiones hechas, por lo que parece ha lugar pedir se embarguen las pensiones hasta estar pagado el derecho de Amortización, caso que se declare resien adquirido el territorio para la Yglesia".

Els documents segon i tercer, que ens aclareixen l'anterior per esser complementaris seus, diuen així:

"Muy Ilustre Señor:

El licenciado Antonio Torres, presbitero. beneficiado en la Yglesia Cathedral, en nombre del licenciado Jayme Vives, presbitero y vicario de la Yglesia del Real Castillo de Capdepera, digo: que aquella Yglesia se erigió en ayuda de la Parroquia de la villa de Artá en el año 1577 según assi se lee en un libro muy antiguo que se escribia en el de 1634, folio 2, que presento para que se copie en autos todo lo que se refiere en dicho folio 2.

Se supone que antes dicha Yglesia era oratorio de aquel Castillo Real, y assi fundada precisamente con el devido permiso, quando se erigió en Yglesia filial, o ayuda Parroquia, algunos vezinos se obligaron a la prestación de diferentes cen-

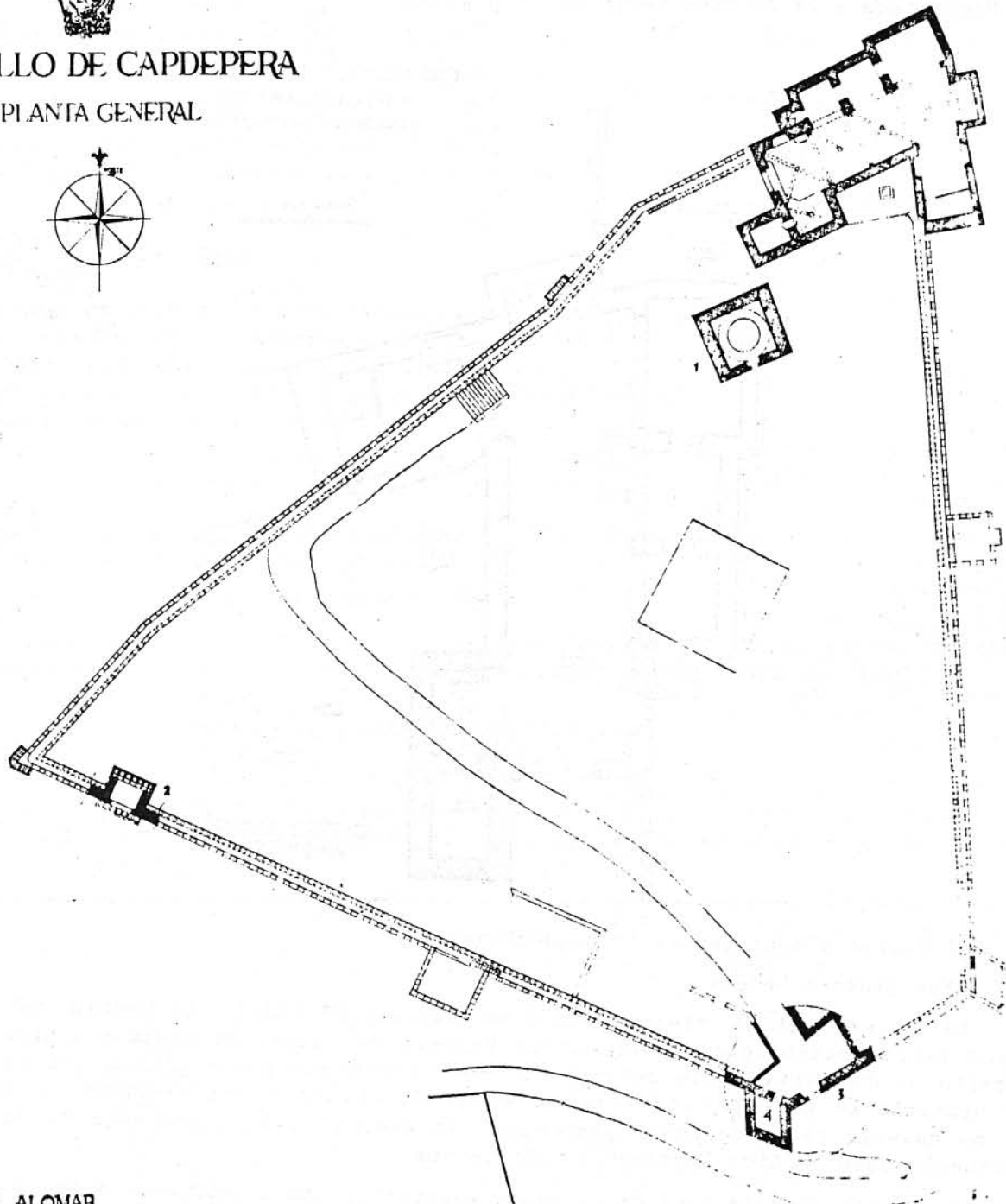

sos, que suman 26 libras, pero por Privilegio Real no devia pagarse el derecho de amortización de ellos, según se refiere en dicho libro antiguo folio 2 buelto; cuyo privilegio no se ha podido encontrar, pero siendo del año 1577, de cuyo tiempo no se hallan los libros de Amotizaciones en el Archivo del Real Patrimonio, por eso deve suponerse amotizados dichos censos, o sea verdaderamente o por equivalencia a causa de la expressada Real Gracia, o Privilegio.

CASTILLO DE CAPDEPERA

PLANTA GENERAL

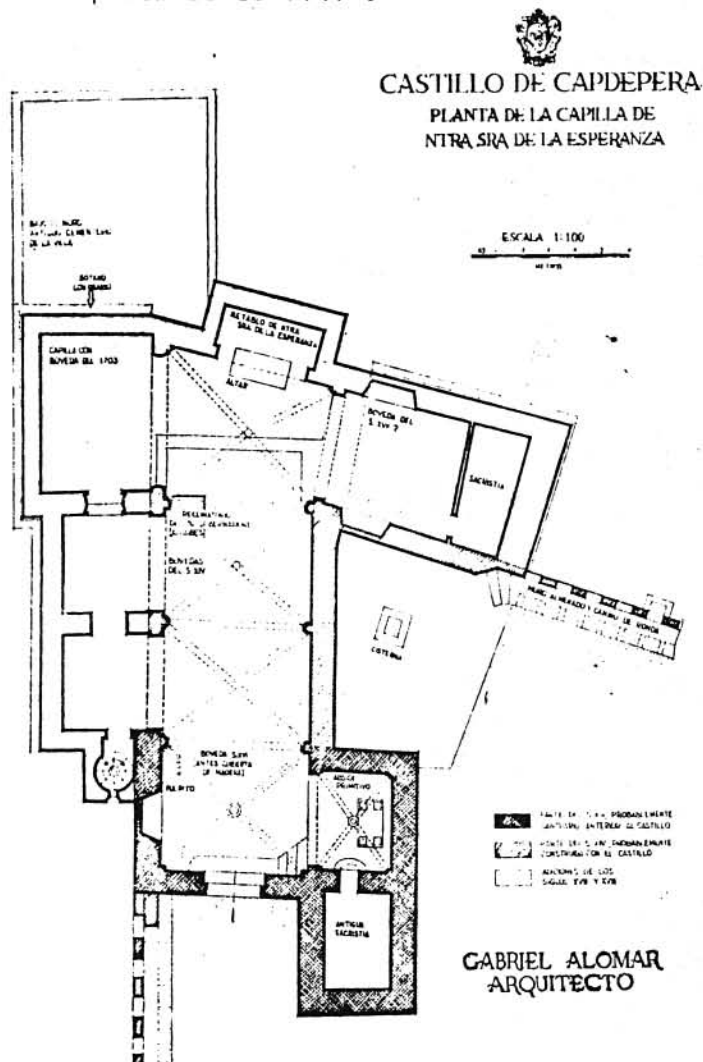

GABRIEL ALOMAR
ARQUITECTO

(passa a la pàgina següent)

Los demás censos, que oy se cobran, destinados para sufragios, importan 13 libras de los cuales se encuentran dos amortizados según las notas del margen de la relación presentada; de los demás no se ha encontrado noticia de haverse amortizado, pero teniendo la obligación de ello los sucesores de aquellos que fundaron las memorias o sufragios, por los cuales se perciben dichos censos, espera el suplicante que Vra. Señoría Muy Ilustre mandará suspender qualquier procedimiento contra el suplicante, y menos por los censos que no se cobran de tiempo immemorial, pues cedo en dicho nombre a la Real Hazienda todos los derechos que pertenecen a dicha Yglesia por razón de dichos censos, para que de los que se encontraren exigibles, o de sus pensiones, se cobre el derecho de amortización.

Presentada a 27 de septiembre de 1741".

El darrer s'expressa de la següent manera:

"Muy Ilustre Señor:

El Padre Mathias Vivas, religioso mercenario (sic), en nombre del Reverendo Jayme Vivas, presbitero vicario de la Yglesia del lugar de Capdepera dice que dicho vicario le ha remitido la relación de los censos que posee como tal para efecto de presentarla en el juzgado de la Reyál Visita de Amortizaciones, y sin embargo de no haverle remitido poder para ello, lo executa e lo exponiente en dicho nombre persuadiendose ha sido ignorancia, por lo que

A Vuestra Señoría suplica se digne admitirla, que lo recibira a favor y gracia".

Finalment, i si bé no guarda relació amb tot lo anterior, transcriuré un quart document, també obsequi de n'Antoni Garcies, i que juntament amb els altres tres he entregat a l'Arxiu del Regne de Mallorca per a assegurar la seva conservació futura.

"Relación del coste que han tenido los dos caliz que he fabricado Yo, el infrascripto, Nicolás Bonniñ y Fuster, Platero, para servicio de la Capilla Real del Castillo de Cabo de Pera, con motivo de no estar de servicio para zelebrar el Santo Sacrificio de la Misa lo que existían en dicha Capilla.

Libras mallorquinas

Pesan las dos Copas y Patenas de plata según billete del pesador Real, quinze onzas sinco octavos y un tomín que, a razon de una libra y diez sueldos la onza valen .....

23 L   8 ss   8 dn

Pesa el Oro para dorar los dos Caliz según billete de dicho pesador .....

20 L   14 ss   6 dn

Por el arrambre de los Pies de dichos dos Caliz, Soldadura y Asogue, vale .....

5 L   3 ss   6 dn

Por las manos, echuras de los expresados dos Caliz .....

16 L

65 L   6 ss   9 dn

Vaxa

Se haze de veinte y quatro libras, quatro sueldos y diez dineros mallorquines, valor de diez y seys onzas una octava, y dos tomines de plata que pesaron los Caliz viejos desechos, según billete delante dicho pesador Real .....

24 L   4 ss   10 dn

Resta .....

41 L   1 ss   10 dn

Segun se ve de la quenta antecedente, se me restan a dever quarenta una libra, un sueldo y diez dineros mallorquines.

Palma, 15 de Noviembre de 1747.

Es copia de la relazi6n que original se pasó a la Corte, al Sr. Marqués de la Ensenada para la Real aprobaci6n con fecha de 28 de noviembre de 1747".

JOSEP SEGURA I SALADO

(1) Se pot veure una interessantíssima descripci6 de la Torre Cega en el "Cap Vermell" del mes d'abril. Prec que si qualcú sap de l'existència de fotografies, dibuixos o quadres a l'oli en els quals se vegi la Torre, se posi en contacte amb mi per a treure una còpia.

L L O C S   D E   V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria L'Alborada.

A En Biel i En Toni.

L'ESCOLA DE FINALS DEL SEGLE XIX

LA LABOR DE LES MONGES FRANCISCANES

La Congregació de les Filles de la Misericòrdia, monges franciscanes, va néixer a Pina (Mallorca) l'any 1856. La seva labor social va anar encaminada cap a una doble finalitat: ensenyar i adoctrinar al jovent, i assistir als malalts.

A Capdepera, la Comunitat de monges franciscanes es va fundar a finals d'any de 1888. La versió coneguda, escrita per una monja franciscana a l'any 1929, ens dona la data del 4 de juny de 1887; data que consider equivocada. Fins el dia 8 de febrer de l'any 1891 en que es va beneir el convent, obra que va esser pagada pel senyor vicari D. Gabriel Artigues i que li va costar tres mil duros, les monges visqueren en el Carrer Fondo, a la casa anomenada de Ca'n Pascual, propietat de D. Maties Serra.

Les referències orals m'han confirmat que els anys que visqueren en el Carrer Fondo ja hi havia una monja que es dedicava a l'ensenyament; dins l'àmplia entrada de la casa reunia a una dotzena d'alumnes.

El nivell de nines escolaritzades era, per tot arreu, molt baix. La mentalitat d'aquell temps entenia que la dona no necessitava sebre gaire ja que s'havia de dedicar a les activitats domèstiques; per a això les bastava amb unes nocions de doctrina cristiana, brodar i cosir, i un poc de lletra.

En contra de les versions oficials, tant el senyor vicari com les monges, no reberen, aquells primers anys, gaire ajuda dels gabellins. Amb motiu de la benedicció del nou convent, el Sr. Batle va proposar al Consistori, i aconseguí, l'aprovació, amb fons municipals, per a pagar vint-i-cinc pessetes per comprar uns llibres per a l'escola de nines que dirigia una monja franciscana. Quan, a continuació, es va proposar que es compràs un rellotge per al nou convent, els regidors es dividiren; l'oposició argumentava que no es considerava d'utilitat pública el referit moble, sinó d'utilitat particular.

Les monges també es dedicaven a ensenyar a cosir a les dones que en volien aprendre. Una de les seves fonts d'ingressos era la de fer vestits per encàrrec.

Totd'una que el Vicari Artigues arribà al poble (Agost de l'any 1888) va emprendre una gran activitat. Considerava urgent agafar la iniciativa que fins llavors havien duit els protestants, els espiritistes i, per aquells anys, la Societat Obrera. Aquesta situació va dur a que les monges prenguessin part en la revitalització del catolicisme local. L'activitat propagandística va començar molt prest; així, el dia 5 de març de 1889, i per a què no perillàs tant la innocència del jovent, el Vicari va acompanyar a 65 al.lots a la vorera de mar; al mateix temps enviava 116 al.lotes amb les monges (quatre), i a tots els va pagar el menjar.

Pep Terrassa

CAPITOL XVIII

L'AMO EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

L'any vint-i-dos del segle denou el poble tengué una contrarietat grossa, horrorosa!, la pesta. D'aquesta catàstrofe en participà tota la regió, o sia, Artà, Son Servera, Capdepera i Sant Llorenç; aquest darrer, poc ferm. Fonc una cosa espantosa: a Artà hi hagué carrer que ho hi quedà ningú, i a Son Servera se pot dir que tothom morí; a Capdepera no va ser tan gros, però bastà. En aquest capítol parlarem dels quatre pobles interessats, encara que poc.

Una barca bastant grossa de vela -en aquells temps no hi havia vapors- passava per davant la platja de Son Servera; els mariners tiraren un bot a la mar i anaren a terra, desembarcaren un bulto, feren un clot que el bulto hi cabés i el tornaren tapar. Un pastor s'ho mirava amagat darrera una caseta, tengué curiositat i, quan els mariners hagueren fuit i la barca també, desenterrà lo enterrat i fonc un homo mort embolicat amb un capot bastant bo. La ignorància, l'ambició i la necessitat foren males conselleres. S'endugué el capot, l'usà i als vint dies ja era mort. A Son Servera s'hi posà calamitat de malalts i algun mort; dins pòques setmanes començà a Artà i més tardet a Capdepera.

El Governador envià un metge anomenat Escalles, que més tard en morí; va dir, amb el parte que va dar a l'autoritat de la Província, que els serverins menjaven malament i que anaven bruts, que això era tota la causa. Però, encara que tengués raó, no endevinà la principal causa. Quan els metges que vengueren més tard se daren la raó del mal, ja no hi havia qui el paràs, sobretot a Son Servera, a on la gent que no era morta estava a punt de fer el viatge etern.

Quan la Comissió de Sanitat declarà que era pesta, Capdepera ja estava ferit d'aquest mal, encara que poc. De seguida tot es va aïllar; als qui tenien caseta a fora vila, allà los duïen; els qui no en tenien feien una barraca amb branques de pi i carritx a la falda del Puig Seguer, anomenat Na Creda, i per no acostar els morts a la vila improvisaren un cementeri

que encara li diuen el Cementeri de la Pesta. Aquest cementeri aleshores no tenia paret ninguna, dins un pinar, és llarg i estret; només hi feren una filera o dues de fosses i llavors hi feren el cementeri. D'això en parlarem més tard; la qüestió és la pesta.

Els artanencs i serverins tenien tanta por a l'epidèmia regnant que, ademés d'aïllar els malalts, que era casi l'únic remei, per enterrar les víctimes los tiraven dins clots de grava i des de dalt cavaven fins que estaven tapats. A Son Servera aquests clots no sé a on són, però a Artà eren dins Bellpuig, com també hi tenien l'hospital.

Els gabellins mereixen un elogi amb aquest motiu, perquè aleshores era un poble ja bastant sentimental; hi havia germandat, fe i patriotisme, molt més que ara. Ho demostra que, mentre els nostres veïnats escampaven els ossos dels seus germans i amics pel camp, els gabellins, a pesar de tot, los enterraven a lloc a on sabessin eren i poder plorar damunt les seves despulles.

A Son Servera en moriren prop de mil quatre-cents, a Artà prop de set-cents, a Capdepera un parell més de cent, a Sant Llorenç setze o desset, i a Manacor dos. Traguent el compte de que Artà sempre ha estat tan gran con Son Servera i Capdepera junts, ja mos podem fer càrrec de la gent que proporcionalment morí. Suposant que a Capdepera hi havia unes mil tres-centes o quatre-cents persones, amb aquest compte a Son Servera casi no hi quedà ningú. Més tard hi emigraren bastants de manacorins perquè els senyors de Son Servera daven bastantes aventatges i ademés les terres venals eren baratet.

Capdepera tengué pocs morts, com hem vist, a causa de cuidar-se millor. Beneïda costum de "val més gust que una torre de diners"; ademés, maldament sigui humit és tan sà el clima com el més sà del món, i això en salvà bastants de la mort i hasta de la malaltia. Déu faça que no ho vegem durant el curs de la nostra vida.

EL PERIÒDIC ESCOLAR

La nostra vida d'adults té sentit dins tots els camps. Dins el familiar intentam desenvolupar totes aquelles il·lusions programades. Dins el camp professional anam a treballar per a guanyar sous i al mateix temps intetam realitzar-nos. El que vull dir és que donam una finalitat a totes aquelles coses que feim. En Freinet ens diu que "la tasca quotidiana ha de tenir un destí social". Per això és que hem de veure que l'infant també necessita una projecció damunt una realitat tan clara com és la vida social. Tornant a Freinet, ens explica que "el nin té la necessitat imperiosa d'escriure, pels altres companys, mestres, etc.; és a dir, té la necessitat de ser considerat com un element més a dins la societat". No com un paràsit inoportú que espera a ser major d'edat per a lliurar-se del mal de ser infant.

Adaptar aquesta realitat a l'educació no és tan fàcil. És imprescindible renovar el sistema educatiu. Un dels elements que permetrà connectar l'educació i la societat és el periòdic escolar. Tota la feina que el nin fa es pot enfocar cap al periòdic. Això farà que el nin treballi amb més ganes, al mateix temps que donarà sentit a la tracalada de dictats, redaccions, problemes... que normalment es fan sense un sentit pràctic. Per això és que es poden aprofitar totes les matèries per a confeccionar un periòdic escolar, allà on el nin vegi la seva tasca realitzada a l'escola.

El llenguatge és la base de tot, per tant hem de fer d'ell una cosa viva. L'expressió oral, escrita, plàstica... serveix per qualche cosa més que per recitar una lliçó, o per realitzar la lectura d'un text. Mitjançant el periòdic escolar es conseguirà donar vida a totes aquestes tasques escolars i també evitarem l'avorrimient dels nostres al·lots dins l'escola. Pensam que el tedi és un dels principals enemics de la humanitat i, per tant, de la persona més fràgil. La falta d'acció provoca, a llarg termini, la destrucció dels valors més elementals de l'educació. No oblidem que el discent, en tots els camps, necessita participar

i sentir-se útil. Aquest raonament duu a intentar fer una pràctica activa de l'educació.

Amb l'ajuda de la impressió d'un diari es poden conseguir moltes coses. Totes aquestes activitats aniran fortament lligades a la formació en els distints camps: cognoscitiu, afectiu i psicomotriu. En el camp cognoscitiu lograrem que el nin, per ell mateix, investigui coses desconegudes, així com també conseguirem una major atenció davant noves informacions rebudes. Dins l'afectiu, molt aviat observarem que l'alumne cuida amb més estimació tot el material escolar, las instalaciones..., ja que es donarà compte de

la importància d'aquest material. La psicomotricitat sorgirà de la manipulació del paper, de l'escriptura, de la compaginació... Aquestes pràctiques educatives ens duren a conseguir un millor hàbit d'ordre, netedat... També ens permetrà perfeccionar l'ortografia. Obligarem a desenvolupar una caligrafia personal però més intel·ligible. Tendrem la possibilitat d'augmentar el vocabulari. Semblantment fomentarem la col·laboració i l'esperit crític del nin. No manca dir que, amb la confecció del diari o revista escolar, l'alumne coneixerà les tècniques de compaginació i impressió. Amb el pas del temps desenvoluparem la imaginació i la iniciativa individual.

Crec que totes aquestes raons són suficients per a justificar el "periòdic escolar". S'ha de tenir molt present que tots aquests objectius no es compliran si el treball no està ben preparat. La finalitat d'un diari no és guanyar un concurs, ni tampoc competir amb altres revistes. És tan important el procés de feina i desenvolupament, com el resultat mateix. Mitjançant la lectura del periòdic valorarem la tasca globalitzada del nostre fill i tendrem un contacte més direc-

te amb aquelles activitats realitzades a les escoles. Per dur a terme un periòdic ressenyaria tres elements importants de participació: els mestres amb els nins (confecció del diari); els pares (compra del periòdic i possibles col·laboracions); i, finalment, l'Ajuntament de cada municipi (aportant els doblers necessaris per dur a terme la realització de la feina).

llapis
tinta
tinter

dejaré...

(Dejaré una habitación totalmente blanca y vacía donde nada podrá distraer nuestro amor por la recreación)

Las calles y las playas, las terrazas y paseos son ahora un vertedero de podrida chatarra cósmica. Los cuerpos casi están deshabitados: sólo grandes sexos... sólo grandes estómagos... enfermos y desestrellados. Se han ausentado los dioses de la vida y la niebla va tanteando por las paredes frías.

(Sordomudos invidentes. Masas de carne cerebral descorazonada. Huída y desalojo)

Me refugio pintando a pleno sol... con las manos llenas de colores. Es difícil bailar con la locura y el caos cuando nadie te ve... y te sientes observado. ¿Por qué no me ven cuando me miran? Estoy ido... lo sé... Alado: y debo volar, soy un pájaro.

Esta noche el mar está violento. Sobre la Isla se extienden calladas nubes de estrellas. Siento los ojos brillar como dos estrellas en silencio. Pregunté por mi en el espejo y me respondió: Se fué! - Enfermé de insolación y no sané.

(Nictálope) El Sol me unta de mantequilla y guarda mi soledad. Siento como la vida me vive y envidia al Sol por tenerme. La oruga arruga el camino y ningún ave se remonta demasiado si se eleva por sus propias alas.

Siento como si me hubieran colocado

un par de alegradores en la nuca... dedos de la lluvia o lenguas sin hueso. Las hojas se deslizan por la baranda del aire. Las llamas de las velas se ponen de puntillas... tan inquietas como el maíz puesto a tostar... : - recuerdo que hoy es el primer día del resto de mi existencia -

Siento el aura de la Isla desvanecerse entre ecos impresionantes, risas histéricas y estrategias. (Vertedero humano). Palabras y movimientos etílicos resbalan por las calles... saturan el aire y los sentidos... y empalagan alterándome. (Hoy he sepultado siete peces-siete bajo la hierba). Se derrite el Azul del cielo y gotea como tu voz eléctrica, como tu voz acústica: tu nota del alma que nos aúna. Aerolito... Pleamar... son más que palabras: -Sé que sólo puedo mirar al Sol fijamente cuando amanece- Con los pies del alma fatigados al fin me volveré a la taberna iluminada, al encuentro del sueño y el reposo... lejos de la bruma que amortaja... del aire respirado y difunto... del agua bebida y evacuada... de barnices y aceites, máscaras y sobrepieles.

Todo lo aprovechable: aprovechado (...y el desecho?)...: canceroso, putrefacto, leucémico, letal e inasequible.

7 8 84 C.R.

"Bendigo la causa de mi tristeza"

Colau Vives.

- Tranquils! Posau-vos tranquils! Hi ha salvavides per a tothom! Les dones i els nins primer! Abandonem la nau amb ordre!

- 9-1 (Poblenc), 6-1 (Artà), 2-1 (Cardassar), 1-4 (altre pic Cardassar)... No és per lo que tenim... és pànic!

- ¿I me voleu dir que les baixes d'En Víctor i En Bernat Martí basten per a provocar aquest cocòrum? Amb tota sinceritat he dir que crec que no, que lo que ha succeït és un accident del futbol.

- Optimista!, me contestareu. I llavonces hi afegireu: ¿Què no ho veus que per aquest camí no conservarem ni la categoria?

- Que sí, vos dic que sí. Això se compondrà. En Gallego ho diu, En Pep Serra ho diu, En Vicenç Nadal ho diu, tots ho diuen. I jugarem la lligueta, i sobranen doblers...

- Mentrestant, En Pep Fuster, el més feliç del món, que diu que tenim millor equip que l'any passat i que amb partir no mos voran passar i no se que més.

- ¿I que voleu? Un no és de pedra i s'arriba a contagiar. I casi m'ho han arribat a aficar a dins el cap. Entre els uns i els altres, un poc innocent que som, m'ho he arribat a pensar que podem fer qualque cosa.

- Amb tota sinceritat he de dir que no tothom ho veu tan clar. Un dia d'aquests, un ex-responsable del Club me deia que això és una vergonya i

- L'any passat, avançada la temporada, vaig fer el meu vaticini. Vaig dir que l'Escolar jugaria la lligueta però que no pujaria.

- Com que me va sortir bé, enguany vull fer de pronosticador des d'un principi, perquè no digueu que jug amb aventatges.

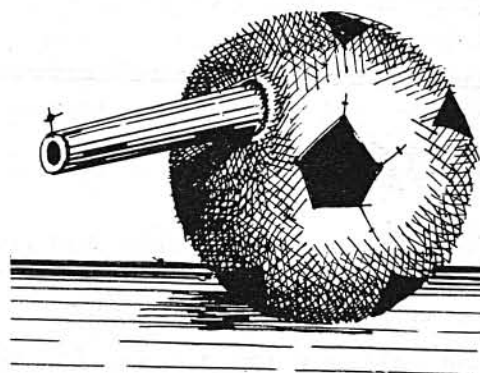
- I com que també m'agrada vogar contra corrent, aquí va la cosa i queda escrita: L'ESCOLAR TORNARÀ A JUGAR LA LLIGUETA. No hi puc afegir res més. Crec que ja he fet massa.

- No voldria haver-me de beure aquestes paraules. Sobretot perquè n'hi hauria

més de dos que estarien contents de poder-les-me tirar per la cara.

- Al.lotets no em faceu quedar malament! S.O.S.

que no hi havia dret a remolcar el nom de l'Escolar d'aquesta manera. Llavors me'n vaig recordar dels miracles que havia fet aquest senyor durant la seva gestió i vaig haver de fugir mort de rialles. Lo que s'ha d'escoltar, Déu meu!

- Uns altres, que tampoc ho veuen clar i que també se l'estimen molt a l'Escolar, me deien que la política d'En Gallego durà el Club a fons. O sia, mos passam anys escoltant promeses que no se compleixen, i ho trobam lo més natural del món. Arriba En Gallego i decideix no enganar ningú, no promet res, i xerren d'ell. Quan vos dic que no ho entenc!

- I lo que menys entenc de tot és que, estimant tant l'Escolar, facin tan poca pressa quan hi ha eleccions, aquests bons aficionats.

- Endemés, ara ja no és obligació anar al futbol. Que aquesta pròxima temporada seran quatre, ja, els equips de basquet que tendrem. Dos masculins i dos femenins. I també un equip de voleibol. I un Club Ciclista i un caramull de pistes de tennis. Així és que triau.

- I al basquet i al volei, si no mos han enganat, els podem veure a cobro. L'Ajuntament hauria arribat a un acord amb Flaquer, S.A. per a l'adquisició del magatzem del carrer Roses. Magatzem que no està pensat per a convertir-se en poliesportiu, i que sempre serà això: un magatzem. Ara, que més val això que no res.